

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Wijziging van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden in verband met de wijziging van de staatkundige hoedanigheid van de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen (Rijkswet wijziging Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen) (32213, R1903)**, te weten:
- de motie-Brinkman over stoppen met de staatkundige vernieuwing (32213 (R1903), nr. 29).

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

De **voorzitter**: Aangezien de motie vraagt om aanhouding van de wetsvoorstellen zal er eerst worden gestemd over de motie-Brinkman (32213 (R1903), nr. 29) alvorens er wordt gestemd over de wetsvoorstellen en de overige moties.

De heer **Wilders** (PVV): Het is denk ik bekend dat de PVV-fractie helemaal niets ziet in dat hele proces dat vandaag wordt afgerond en in het betalen van die 1,7 mld. Wij vinden dat er een referendum moet komen en hebben heel andere plannen met de Antillen. Ik zal het niet iedere keer doen, maar ik vraag wel de eerste keer bij deze belangrijke motie-Brinkman hoofdelijke stemming.

De **voorzitter**: Er is een verzoek tot hoofdelijke stemming. Dat kan ieder lid vragen als hij of zij dat wenst. Wij zullen dus hoofdelijk stemmen over de motie van de heer Brinkman over het stoppen met de staatkundige vernieuwing.

Het woord is aan de griffier en hij begint met nummer 76.

Vóór stemmen de leden: De Mos, De Roon, Wilders, Agema, Bosma, Brinkman, Tony van Dijk, Fritsma en Graus.

Tegen stemmen de leden: Van Leeuwen, Leijten, Luijben, Mastwijk, Van Miltenburg, Neppéus, De Nerée tot Babberich, Nicolaï, Omtzigt, Ormel, Ortega-Martijn, Ouwehand, De Pater-van der Meer, Pechtold, Pieper, Polderman, Poppe, Van Raak, Remkes, Roefs, Roemer, De Roos-Conssemulder, De Rouwe, Rutte, Sap, Schermers, Schinkelshoek, Schippers, Slob, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spekman, Spies, Van der Staaij, Sterk, Tang, Teeven, Thieme, Timmer, Van Toorenburg, Uitslag, Ulenbelt, Van der Veen, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verdonk, Vermeij, Vietsch, Van der Vlies, Vos, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Willemse-van der Ploeg, De Wit, Wolbert, Yücel, Zijlstra, Aasted-Madsen-van Stiphout, Algra, Anker, Aríb, Atsma, Azough, Bashir, Van Beek, Besselink, Bilder, Blom, Van Bochove, Boelhouwer, Van Bommel, Bouchibti, Bouwmeester, Ten Broeke, Van der Burg, Cramer, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Jan Jacob van Dijk, Jasper van Dijk, Van Dijken, Eski, Ferrier, Van Geel, Van Gent, Gerkens, Van Gerven, Griffith, Van Haersma Buma, Haisema, Van der Ham, Hamer, Harbers, Haverkamp, Heerts, Heijnen, Van Hijum, Ten Hoopen, Irrgang, Jacobi, Jager, Joldersma, Jonker, Kalma, Karabulut, Knops, Koopmans,

Koppejan, Koer Kaya, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Laaper, Langkamp en Leerdam.

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met 120 tegen 9 stemmen is verworpen.

(geroffel op de bankjes)

De **voorzitter**: De heer Aptroot heeft zich afgemeld. Dat was niet bij mij doorgekomen. Hij is dus ten onrechte genoemd.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

□

De heer **Van Raak** (SP): Voorzitter. Curaçao is niet klaar en Sint-Maarten is al helemaal niet klaar, maar ook de wetten zijn niet klaar. De Grondwet moet nog worden veranderd, daar moeten wij nog aan beginnen. De waarborgfunctie moet worden uitgewerkt, zodat wij weten waar Nederland binnen het nieuwe Koninkrijk verantwoordelijk voor is. Ook daar moeten wij nog aan beginnen, net als aan het democratisch deficit. De regering vraagt of wij vandaag een statuut goedkeuren voor het Koninkrijk, terwijl de discussie over een fundamentele herziening van hetzelfde statuut nog moet beginnen. Het fiscale stelsel van Curaçao is niet klaar, dat van Sint-Maarten evenmin. De belastingwetten van Bonaire, Saba en Statia moeten we nog behandelen. Bonaire moet nog een referendum houden en wellicht Statia ook. Dit is echt te gek.

Een aantal van de wetten die wij vandaag moeten goedkeuren, kan in de toekomst heel bruikbaar zijn voor het nieuwe Koninkrijk als wij klaar zijn. Die wetten kunnen wij goed gebruiken, als wij klaar zijn. Als het amendement van de heer Remkes wordt aangenomen, kunnen wij zelfs de Politiewet steunen, alhoewel het eerste amendement beter was dan het tweede. De wet financieel toezicht steunen wij echter niet. Dat er toezicht wordt gehouden, is goed. Wij weten echter nog niet waarop. De belastingwetten zijn immers nog niet klaar. Het is niet klaar. Het huis is nog niet af.

De regering dwingt ons om nu een keuze te maken. De SP kan dan alleen maar nee zeggen. Daarom stemmen wij nu tegen de voorgestelde wijziging van het Statuut en daarmee tegen de nieuwe staatkundige verhoudingen. En ik wens de leden van de Eerste Kamer veel wijsheid toe.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regeling van taken en bevoegdheden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie) (32017, R1884)**.

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

In stemming komt het amendement-Ortega-Martijn (stuk nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van het CDA ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het amendement-Ortega-Martijn (stuk nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regeling van de inrichting, de organisatie en het beheer van de openbare ministeries van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de samenwerking daartussen (Rijkswet openbare ministeries van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba) (32018, (R1885).**

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

In stemming komt het amendement-Van Toorenburg/Leerdam (stuk nr. 9) tot het invoegen van een artikel 36a.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het amendement-Van Toorenburg/Leerdam (stuk nr. 9).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regeling van de inrichting, de organisatie, het gezag en het beheer van de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de onderlinge samenwerking tussen de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba) (32019, R1886).**

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

De **voorzitter**: Het amendement op stuk nr. 9 is gewijzigd en heeft nummer 10 gekregen. Dit amendement komt nu in stemming.

In stemming komt het gewijzigd amendement-Remkes c.s. (stuk nr. 10, I) tot het invoegen van een artikel 57a.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 10 voorkomende gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van de gewijzigde amendementen-Remkes c.s. (stuk nrs. 10, I en II).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regeling van de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving) (32020, R1887)**.

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regels voor het financieel toezicht op de landen Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten) (32026, R1888)**.

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

In stemming komt het amendement-Ortega-Martijn (stuk nr. 12, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 12 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van een zee grens tussen Curaçao en Bonaire, en tussen Sint Maarten en Saba (32041, R1890)**.

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Reglement voor de Gouverneur van Sint Maarten (32178, R1898)**.

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Reglement voor de Gouverneur van Sint Maarten (32179, R1899)**.

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van verschillende rijkswetten in verband met de verkrijging van de hoedanigheid van land binnen het Koninkrijk door Curaçao en Sint Maarten en de toetreding van Bonaire, Sint Eustatius en Saba tot het Nederlandse staatsbestel (Rijkswet aanpassing rijkswetten aan de oprichting van de nieuwe landen) (32186, R1901).**

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Bikker (stuk nr. 18, I) tot het invoegen van een onderdeel B0.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor dit nader gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit nader gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 18 voorkomende nader gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

Ik stel verder vast dat het nader gewijzigde amendement-Van Bochove (stuk nr. 17) is vervallen ten gevolge van het aannemen van het nader gewijzigde amendement-Bikke (stuk nr. 18).

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van de nader gewijzigde amendementen-Bikker (stuk nrs. 18, I tot en met III).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden in verband met de wijziging van de staatkundige hoedanigheid van de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen (Rijkswet wijziging Statuut in verband met de opheffing van de Nederlandse Antillen) (32213, R1903)**, en over:

- de motie-Yrausquin/Herdé over een geschillenregeling (32213 (R1903), nr. 14);
- de motie-Yrausquin c.s. over optimale samenwerking bij implementatie van verdragen (32213 (R1903), nr. 15);
- de motie-Van Bochove over een visie op de toekomst van het Koninkrijk (32213 (R1903), nr. 24);
- de motie-Leerdam c.s. over aanpassing van de AMvRB (32213 (R1903), nr. 25);
- de motie-Leerdam c.s. over een secretariaat van het Koninkrijk (32213 (R1903), nr. 26);
- de motie-Bikker over een jaarlijks interparlementair overleg (32213 (R1903), nr. 28);
- de motie-Van Gent over monitoring van de ontwikkelingen op Curaçao en Sint-Maarten (32213 (R1903), nr. 30);
- de motie-Ortega-Martijn over de stem van de BES-eilanden in het staatsbestel (32213 (R1903), nr. 31);
- de motie-Ortega-Martijn over invulling van de evaluatiebepalingen (32213 (R1903), nr. 33);
- de motie-Van Bochove/Leerdam over het voorleggen van de voordracht voor het Koninklijk Besluit aan de Staten-Generaal, de Staten van Curaçao en de Staten van Sint-Maarten (32213 (R1903), nr. 36);
- de motie-Leerdam c.s. over een regeling zoals bedoeld in artikel 38 van het Statuut (32213 (R1903), nr. 37);
- de motie-Sulvaran c.s. over erkenning van de Nederlandse, de Friese, de Papiamentse en de Engelse taal in het Statuut (32213 (R1903), nr. 38).

(Zie vergadering van 14 april 2010.)

De **voorzitter**: De motie-Van Bochove (32213, (R1903), nr. 24) is in die zin gewijzigd dat zij thans ook is ondertekend door het lid Leerdam.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 42 (32213, R1903).

De motie-Ortega-Martijn (32213, (R1903), nr. 31) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het stelsel van evenredige vertegenwoordiging geen garantie vormt dat de BES-eilanden in het staatsbestel van Nederland hun stem kunnen laten horen in zaken die hen aangaan, omdat zelfs de drie BES-eilanden gezamenlijk niet voldoende kiezers huisvesten om de kiesdeler te halen;

overwegende dat democratische vertegenwoordiging in beginsel in een stelsel van evenredige vertegenwoordiging het beste is gewaarborgd, maar dat aanvullingen

daarop of bijzondere voorzieningen in afwijking daarvan denkbaar zijn met het oog op belangen van bijzondere minderheidsgroepen;

overwegende dat gelet op soortgelijke problematieken verschillende Europese landen verschillende oplossingen hebben gekozen, onder meer in de vorm van specifieke gekozen vertegenwoordiger(s) van de perifere eilanden die tot hun grondgebied behoren in het nationale parlement;

verzoekt de regering, in samenspraak met de BES-eilanden te onderzoeken welke structuren en voorzieningen denkbaar zijn om te verzekeren dat de stem van de Nederlandse perifere gebieden (de BES-eilanden), in het staatsbestel wordt gehoord, en de Kamer daarover spoedig te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 43 (32213, R1903).

De motie-Sulvaran (32213 (R1903), nr. 38) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het wenselijk is om binnen het Koninkrijk te komen tot de aanwijzing van de Nederlandse taal, de Friese taal, de Papiamentse taal en de Engelse taal tot officieel erkende talen in het Koninkrijk;

overwegende dat deze erkenning en de gevolgen daarvan regeling behoeven in het hoogste wettelijke instrument dat in het hele Koninkrijk rechtskracht heeft, waarbij ruimte kan worden gegeven aan de wetgevers van de landen wat betreft de uitwerking van deze regeling;

verzoekt de Koninkrijksregering, te bevorderen dat in het Statuut voor het Koninkrijk de erkenning van de Nederlandse, de Friese taal, de Papiamentse en de Engelse taal zal worden geregeld,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 44 (32213, R1903).

Ik stel vast dat wij nu over de gewijzigde moties kunnen stemmen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Ortega-Martijn (stuk nr. 27, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de ChristenUnie voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Voorzitter

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 27 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Wever/Thijssen (stuk nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Wever/Thijssen (stuk nr. 34).

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is verworpen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Wever/Thijssen (stuk nr. 39) tot het invoegen van een onderdeel Ea.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is verworpen.

In stemming komt het amendement-Herdé/Dammers (stuk nr. 12).

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is verworpen.

In stemming komt het amendement-Wever/Thijssen (stuk nr. 16).

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is verworpen.

In stemming komt het amendement-Wever/Thijssen (stuk nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is verworpen.

In stemming komt het gewijzigd amendement-Wever/Thijssen (stuk nr. 35) tot het invoegen van een onderdeel Ha.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is verworpen.

In stemming komt het amendement-Wever/Thijssen (stuk nr. 21) tot het invoegen van een onderdeel Ja.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het amendement-Wever/Thijssen (stuk nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de

SGP, de ChristenUnie en het CDA voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt de motie-Yrausquin/Herdé (32213 (R1903), nr. 14)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Yrausquin c.s. (32213 (R1903), nr. 15).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Bochove/Leerdam (32213 (R1903), nr. 42).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Leerdam c.s. (32213 (R1903), nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de ChristenUnie ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Leerdam c.s. (32213 (R1903), nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Bikker (32213 (R1903), nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Gent (32213 (R1903), nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Voorzitter

In stemming komt de gewijzigde motie-Ortega-Martijn (32213 (R1903), nr. 43).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Ortega-Martijn (32213 (R1903), nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Bochove/Leerdam (32213 (R1903), nr. 36).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Leerdam c.s. (32213 (R1903), nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Sulvaran c.s. (32213 (R1903), nr. 44).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Voorzitter. Na de stemming over de motie op stuk nr. 31 trok u de conclusie dat die was verworpen, maar naar onze overtuiging was die aangenomen, als ik kijk naar de partijen die vóór gestemd hebben. O excuus, ik bedoel de motie op stuk nr. 33.

De **voorzitter**: De motie op stuk nr. 33 is verworpen en de motie op stuk nr. 31 is aangenomen. Wij zullen het zo nog wel nagaan, maar ik heb de conclusie getrokken, dus ...

Hiermee zijn wij gekomen aan het eind van de stemmingen.

De vergadering wordt van 15.55 uur tot 16.10 uur geschorst.

Voorzitter: Ten Hoopen